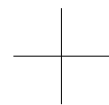

Kırılğan Seramiğin Sağlam Ustası

CANAN DAĞDELEN, 1960 doğumlu son derece deneyimli bir seramik sanatçısı... Son dönem Türkiye’de tanık olduğumuz çağdaş sanat ortamındaki gelişmeleri; yeni müzelerin açılmasını ama özellikle özel kuruluşların bu yeni müzeleri desteklemesini takdirle karşılıyor. Seramik gibi bir alanda artık söz sahibi hatta bilirkişi olarak gördüğümüz Dağdelen’in yurt içi ve yurt dışındaki müzelerde, özel koleksiyonlarda pek çok çalışması yer alıyor. Canan Dağdelen’in genç meslektaşlarına en önemli tavsiyesi ise kendilerine, işlerine, sanata dürüst yaklaşımları, bu arada kendilerine de sadık kalmaları.

RÖPORTAJ YASİN BUĞRA LEVENT

Biyografinizi incelerken ilginç bir ayrıntıya rastladık: Önce Viyana Üniversitesi’nde Ekonomi ve İş İdaresi eğitimi alıp, mezun olduktan sonra Viyana Uygulamalı Sanatlar Üniversitesi’nde Seramik ve Tasarım bölümünü tamamlıyorsunuz. Bu keskin geçiş nasıl gelişti?

Aslında seramiğe daha lise yıllarımda Nasip İyem ile başladım ve hemen beni sardı. Nasip Hanım da beni destekliyordu. Böylece ileride eğitimini almaya karar verdim. Viyana’ya 1980 yılında, o zaman daha Hochschule (yüksekokul) olan Hochschule für Angewandte Kunst’a (Viyana Uygulamalı Sanatlar Yüksek Okulu’na) okumak üzere, elimde dosyalarım, son derece naif, kalbimde bol ümitle geldim. Daha evvel pek bilgi edinme imkânım olmadı; okul, giriş sınavı, sınıflar, eğitimin içeriği hakkında hiçbir bilgim yoktu. Bugünle karşılaştırılınca çok farklı tabii... Profesör Oswald Oberhuber’in Serbest Grafik sınıfı giriş sınavına girdim fakat seçilen beş kişinin arasına giremedim. Kendisinin zamanın en gözde, radikal sanatçılarından olduğunu tabii ki bilmiyordum. Viyana’yı hemen sevmiştim ve burada kalabilmek için İşletme Bölümü’ne yazıldım. Cesaretim kırılmıştı ve İşletme Bölümü’nü de kolaylıkla ilerletiyordum. Daha sonra bu konuda çalışmanın bana uymadığını, gönlümde yatanın seramik olduğunu anladım. Aşağı yukarı öğrenimimin ortalarındaydım ve bir an evvel bitirmeye karar verdim. O dönem çeşitli kurslarla ilerledim. Şansıma hep iyi hocalarım oldu ve bugün geriye baktığımda o dönemde gayet iyi işler çıkarmış olduğumu görüyorum. İşletme eğitimimi bitirirken yüksek lisans tezim seramik üzerine idi ve böylece teorisi, tekniği hakkında kapsamlı bilgi edindim. Akabinde seramik sınıfında, o yıl giriş sınavında seçilen iki öğrenciden biri oldum.

Üniversitede mimar Matteo Thun ile birlikte çalıştınız. Thun’un sizin sanatınıza nasıl bir katkısı oldu?

Matteo Thun mimardı ama 80’li yıllarda daha çok tasarımları ile ön plana çıkmıştı. Bilhassa Memphis adlı, Ettore Sottsass’ın da içinde bulunduğu tasarım grubunun temsilcilerindendi. “Form follows function” (Biçim işlevi takip eder) fikrine karşı tasarımda yeni bir çığır açmışlardı. Vizyonu vardı, bu hepimizi motive ediyordu. Ayrıca tüm çevresini sınıf için kullanıyordu. Böylece daha okurken pek çok sayılı sanatçı ve önemli porselen firmaları ile çalışma imkânımız oldu. Tasarım ve form konusunda ondan mutlaka çok faydalandım. Ayrıca sınıfın teknik donanımı ve asistanları da çok iyiydi. İlk dönemler tasarım ile gerçekten ilgileniyordum ve yaptığım iyi işler oldu. Hatta çeşitli ödüller aldım. Diploma çalışmamı yaparken ise daha sanatsal işler artık odak noktamdıydı.

El yazınızı kullanarak ürettiğiniz işlerde metal malzeme kullanıyorsunuz. Porselen gibi bütün sürecine hâkim olduğunuz bir malzemeyi kullanmakla nasıl bir farkı var?

El yazımla çalıştığım işlerin başlangıcı yine toprak ve porselene dayanıyor. Her malzemenin niteliği farklı; her iş her malzeme ile mümkün olmuyor. Ayrıca her malzemenin dili, verdiği his de farklı. Seramik kırılğan bir malzeme ve de toprağa, yere aitliği ağır basıyor. Bu bazı objeleri uygulamaya imkân vermiyor. Aslında işlerimi metale aktarırken, yine kendi düşünce yapımından yola çıkıyorum. Metalin verdiği akışkanlık hissi hoşuma gidiyor, bazı içeriklerime tam uyuyor.

JOSEF POLLERROSS

UPRISE RUPERT STEINER, FROM FAR AWAY CHROMA

Porselen kürelerle gerçekleştirdiğiniz enstalasyonlarınız ve yazı çalışmalarınız var. Küreyi nasıl işlevlendirdiniz?

Modül, veya birim diyelim, birimin tekrarı beni hep ilgilendirir. Bu zaten seramik malzemesinin özünde olan bir özellik... Mesele tekrarlanabilirlik. Önceleri birim olarak tuğla ile çalıştım. Daha sonra yer çekimine karşı, akıcı bir mimari dile ulaşmaktı istediğim. Ve o sıralarda modül olarak bu işlerim için küreyi keşfettim. Arkaik formların küreler ile çözümü, onları hemen sanal bir ortama da taşımış oldu. Bu işleri zenginleştiren bir diyalektiği de beraberinde getirdi.

Küçük boyutlu işleriniz İslam mimarisinin bir minyatürü gibi. Bu boyutlandırmada nasıl karar kıldınız?

Küçük işlerde form arayışları daha kolay oluyor. Büyük işlere geçmeden küçük boyutlarda forma yaklaşmak, bir şekilde ona hâkim olmak veya olmaya çalışmak daha mümkün. Ayrıca büyük işlerimdeki gibi uzun soluklu olmamaları da hoşuma gidiyor. Son zamanlarda küçük ama derin, insanı içine çeken, işi algımlarken içinde pek çok katman keşfedilebilen işleri sever, önemser oldum.

From Far Away, 2015
Beyaz toprak, sır
White clay, glaze
24 x 28 x 24 cm

Uprise, 2015
Renklendirilmiş porselen, ince çelik sicim
Colored porcelain, fine steel cord
144 x 99 x 208 cm

Türkiye’deki çağdaş sanat ortamınız nasıl değerlendirirsiniz?

Son aylarda açılan yeni müzeler çok sevindirici. Ve de bunların özel kuruluşlar tarafından hayata geçirilmesi, sanatın takdir edilmesi gerçekten güzel. Bienal de Türkiye için önemli. Bienal etkinlikleri uluslararası platformlarda geliyor. Bu alışveriş mutlaka izleyiciyi, bienalin olduğu şehri ve katılan sanatçıları karşılıklı besliyor.

Yakın bir gelecekte serginiz var mı?

Nisan 2020’de Galeri Nev Ankara’da, sonbaharda ise Art On İstanbul’da işlerimi sergilemeyi planlıyoruz.

Genç sanatçılarımıza ne gibi tavsiyelerde bulunmak istersiniz?

Sadece işlerin kendilerine yoğunlaşmalarını tavsiye edebilirim. İyi işler sonunda gereken zamanı sizden alırlar. Bir konuda derinleşmek, aslında kendi içinde derinleşmeyi gerektiriyor. Bu da zaman isteyen bir yolculuk. Bence en önemlisi de dürüst yaklaşmak, kendine, işine, sanata karşı ve kendine sadık kalarak. Tabii çalışmak, üretmek, yaparken denemek ve sonuçları değerlendirerek, tartışarak yola devam etmek... ●